

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

N:r 8

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Redaktion: Styrningsgatan 1, Stockholm. - Tel. 60 63 08. - Postgiro 4870.

Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1941

23 årgången

Elden.

Av Curt Bergström.

Vad vi i dagligt tal kalla eld, brand eller förbränning, äro de för våra sinnen uppfattbara yttringarna av en hel serie kemiska och fysikaliska företeelser, vilka såväl till förlopp som verkan kunna variera på grund av de olika influerande omständigheterna.

Förbränning i vetenskaplig bemärkelse är en kemisk förening (reaktion) mellan å ena sidan syre och å andra ett ämne, som kan ingå förening därmed. Den kan försggå mycket långsamt och utan ljusfenomen eller förnimbar värmeutveckling. Exempel härpå äro metallernas oxidering (rostbildning, ärgning), vilken även kan ske under vatten på grund av att det i detsamma vanligen lösta syret är tillräckligt för denna långsamt skeende reaktion. I den levande orga-

nismen försiggår vidare en förbränning med fullt mätbar värmeutveckling (hos människan normalt begränsad till c:a 37°) men utan ljusfenomen. Först när även dylika uppträda och en *synbar* sönderdelning av ämnet äger rum talar man emellertid om eld och vi skola i fortsättningen hålla oss till denna vanliga betydelse av uttrycket förbränning.

För en brand erfordras det alltså syre, vilket till c:a 21 % förekommer i luft, (man säger därför vanligen att det behövs luft för förbränning) samt ett brännbart ämne. Därmed förstås ett ämne, som låter sig förena med syre under ljus- och värmefenomen. Förutom syret och ett brännbart ämne erfordras det emellertid även en viss utgångstemperatur för att för-

bränningen skall *komma igång*. Får en brännbar gas, t. ex. lysgas, strömma ut, antändes den icke vid beröringen med luftens syre, men sättes en låga eller en glödande sticka av tillräckligt hög temperatur intill, så antändes den så gott som genast. Föres en brinnande sticka intill en bensin- eller sprityta, så sker även här en antändning, fortare hos bensinen och långsammare hos spriten, men dock först sedan delar av vätskan övergått i ångform, och vi se lågor öfver vätskeytan. Upprepas experimentet med exempelvis vax eller harts, övergå dessa ämnen först till flytande och sedan till gasformigt tillstånd. De flesta fasta brännbara ämnen övergå emellertid icke till flytande tillstånd, utan gaser bildas vid tillräcklig temperaturstegring direkt av ämnet.

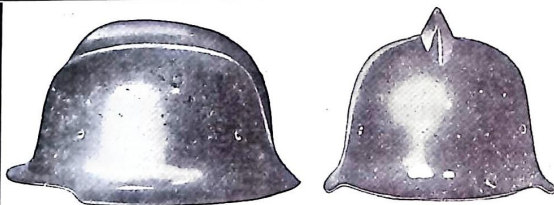
Av exemplen skulle man kunna förmoda, att syre endast kan ingå förening med gaser, eller, med andra ord, att endast ämnen i gasform kunna brinna. Inom vetenskapen ha meningarna i denna fråga tidigare varit delade, i det några forskare förfäktat ovanstående teori, medan å andra sidan de funnits, som ansett, att åtminstone under vissa betingelser en del fasta och flytande ämnen direkt kunna brinna eller att i varje fall reaktionen skulle ske så hastigt, att ett kons-

taterande av en föregående förgasning ej låter sig göra, t. ex. järn och magnesium i ren syrgas. Numera anses fastslaget, att åtminstone intet hinder för en direkt förbränning av ett fast eller flytande ämne föreligger.

Då emellertid de flesta fasta och flytande ämnen först övergå i gasform, kunna vi för vår del utgå ifrån, att det är gaserna som brinna, och under den förutsättningen något närmare studera, hur en brand uppkommer.

Om man riktar en låga mot ett trästycke, upphettas detsamma, och när de avgående gaserna uppnått en viss temperatur, antändes de av lågan. Denna temperatur kallas ämnets *flampunkt*. Borttaga vi åter den ursprungliga lågan, slocknar möjligen elden i trästycket. Först vid ytterligare värmetillförsel, då ämnets *brännpunkt* är nådd, fortsätter elden utan yttre värmetillförsel. Detta beror därpå, att tillräckligt värme från de redan brinnande gaserna tillföres ämnet för att tillåta en fortgående bildning av antändbara gaser, vilka undan för undan antändas av lågan från de redan brinnande. Ämnet fortsätter alltså att brinna; man säger, att elden sprider sig.

Hade den yttre värmekällan ej varit en låga utan exempelvis ett elektriskt värmeelement med luft-

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar de sändas kostnadsfritt till påseende.

All övrig brandmaterial av bästa kvalitet till lägsta priser.

BRISSMANS LÄTTMETALLS- H J Ä L M A R

en succé inom hjälm tillverknigen.

Över 4,500 hjälmar sålda sedan 1 april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetskommission.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. Brandmästare F. BRISSMAN. **Halmstad.**

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkärer då de varken rosta eller krympa.

tätt innesluten glödtråd, så hade ämnets gaser ej antänts vid flampunkten, utan först när sådan temperatur nåtts, att gaserna självantända. Denna temperatur kallas ämnets *tändpunkt*.

Temperaturerna för flampunkt, brännpunkt och tändpunkt äro olika för olika ämnen, och ämnenas större eller mindre eldfarlighet blir i hög grad beroende på dessa punkters läge på temperaturskalan. Ett ämne, som redan vid normal temperatur eller vid en hastig beröring med en låga bringas att avgiva antändbara gaser, är givetvis farligare än ett annat, som först efter mera långvarig och intensiv värmemetillförsel antändes. I ett ämne med låg brännpunkt sker eldens spridning nämligen hastigare än i ett med högre.

Det kan framhållas, att de här angivna temperaturerna gälla för de bildade gaserna, och att de fasta eller flytande ämnena själva eller en i lågan införd fast eller flytande kropp icke uppnår dessa temperaturer.

Man kan ofta med ledning av ett ämnes glödningsgrad (förg) bedöma dess ungefärliga temperaturer enligt följande:

Börjande glödning	c:a 525
Mörk rödglödning	700
Ljus	950
Gul glödning	1100
Börjande vitglödning	1300
Full	1500

Syreåtgång.

För eldens mer eller mindre hastiga förlopp spela emellertid även andra omständigheter en viss roll.

Vissa ämnens
(enl. Schwartz)

	Flampunkt	Brännpunkt
Aceton	-17	
Eter	-20	
Alkohol (99 %—40 %)	+10,5—+26	
Bensin (enl. Holde)	-58 —+10	
Linolja	+150 —+350	
Maskinolja	+135 —+190	
Petroleum	över +21	
Kolsvavla	-20	
Tjära	+48 —+82	
Terpentinolja	+35	
Dieselolja:		
ur jordolja	+36 —+166	+58 —+200
ur brunkolsolja	+52 —+76	+52 —+131
Stenkolsolja	+43 —+133	+76 —+155
Jordnötsolja	+310	+348
Spindelolja	+150 —+170	+180 —+200
Cylinderolja	+230 —+300	+270 —+340
Trä (tändpunkt +270—+300)	+230 —+250	+265 —+290
Kork	+270	+315

Temperaturen i vissa lågor:

Stearinljus	640— 940
Fotogenlampa	780—1000
Blåslampa	2000
Gassvetslåga	3000
Trästicka	1000
Glödande cigarrett	500
" cigarr	600
" tobakspipa	650

En given mängd av ett ämne fordrar, för att en fullständig förbränning skall kunna ske, alltid en bestämd mängd syre, men syrebehovet är icke lika stort för samma mängd av olika ämnen. (Bensin fordrar sålunda mycket syre, varför brinnande bensin är relativt lätt att släcka genom kvävning,

medan exempelvis en filmrulle, i vilken elden fått ordentligt fäste, praktiskt taget är osläckbar, (sönderdelas även under vatten, bl. a. emedan filmen innehåller bundet syre, som vid uppvärmning frigöres. Så är även förhållandet med vissa sprängämnen: krut, dynamit o. s. v., vilka kunna brinna utan lufttillförsel utifrån.) Tillföres för litet syre, blir förbränningen ofullständig, vilket framgår av, att tjock rök bildas. Det som ger röken färg, är nämligen oförbrända fasta och flytande partiklar, som genom den uppåtstigande varma luftströmmen ryckas med. Vid allt för liten syretillförsel sänkes temperaturen, gasutvecklingen upphör och elden kan slockna av sig själv. — Tillföres å andra sidan för mycket syre, förbrukas icke överskottet.

Vid fullständig förbränning bildas kolsyra, som i gasformigt tillstånd är färglös. De flesta praktiskt förekommande brännbara ämnen äro dessutom vätehaltiga, så att även mer eller mindre vatten bildas vid förbränningen. Detta bortgår i form av ånga, som giver en ljus färg åt "röken". Fullständig förbränning äger emellertid endast i synnerligen gynnsamma fall rum. I regel räcker icke syret i eldhårdens omedelbara närhet till härför, utan i stället bildas förutom kolsyra även koloxid. Koloxiden är en ytterst brännbar gas, vilken i regel något högre upp över eldhården i sin tur förbrännes vid beröring med ytterligare tillströmmande luft. Sker ej detta, förblir koloxiden oförbränd, vilket är fallet i slutna lokaler, där luftens syre håller på att förbrukas.

Över en eldhård stiger den uppvärmda luften uppåt och syrerik luft tillföres eldhården endast från sidorna. Vid eldhårdens ytterkanter äger därför god förbränning rum. Genom att syret till stor del förbrukas redan här, inträder ofta en syrebrist i eldhårdens centrum,

varför därstädes ofullständig förbränning äger rum och desto mera ofullständig, ju större eldhårdens yta och ju häftigare förbränningen vid kanterna är i förhållande till luftströmmens hastighet (= den tillförda syremängden.) Frisk luft kan ej rakt uppifrån tränga ned till eldhårdens centrum. Först när den här bildade koloxiden kommit längre bort från eldhården, mötes den av syrerik luft och förbrinner hastigt (ofta i form av långa stickflammar). Efter en eldsvåda kan man därför stundom i centrum återfinna oförbrända ämnen, medan runt omkring allt annat förstörts av elden. Sålunda fanns efter en eldsvåda i Göteborg 1925, då ett stort område och virkesavfall härjades, en hundkoja å områdets mitt relativt oskadad och t. o. m. halmen i densamma bibehållen. Ett annat tydligt exempel härpå ha vi i fotogenlampan. Vid avtaget lampglas ryker lågan, emedan tillräcklig luftmängd för en god förbränning ej tillföres fotogengaserna i centrum (röken — sotet — är oförbränt kol). Påsattes däremot glaset, uppstår bättre drag, mera luft tillföres och blandas — genom lampans konstruktion — bättre även med gaserna i centrum, och ingen rök bildas.

En brand kan försiggå med större eller mindre snabbhet och med därav föranledd större eller mindre värmeutveckling pr tidsenhet; med andra ord, med större eller mindre intensitet. Denna beror bl. a. på begynnelsetemperaturen hos ämnet. Är detta på förhand genomvärt, sker gasutvecklingen hastigare än om det härför erforderliga värmets endast kan erhållas från de uppåtstigande, brinnande gaserna, och ämnet alltså endast värmes på ytan. Likaså förbrinner en gas med högre temperatur snabbare (och avger pr tidsenheten mera värme) än samma gas med lägre temperatur.

Gasutvecklingen avhänger likaså av den värmeabsorberande och gasalstrande ytans storlek. En viss viktsmängd trä i form av hyvelspån både antändes och förbrinner hastigare än i form av ett kompakt trästycke.

Ehuru, som nämnts, en bestämd mängd syre åtgår till att fullständigt förbränna en viss mängd av ett ämne, så ökas dock i allmänhet förbränningens livlighet vid ökad syretillförsel. Detta har sin orsak däri, att en större mängd gas *samtidigt* kan förbrännas, vilket i sin tur ökar värmeutvecklingen och därmed också förnyad gasutveckling. Förbränningen kan ske så hastigt att den praktiskt taget är ögonblicklig, och man talar då om explosion (varom mera nedan).

Syretillförseln kan intensifieras, dels genom att tillföra mera koncentrerat syre (syrgas), dels genom att öka hastigheten på luftströmmen. I förra fallet är det bekant, att en glödande trästicka, införd i koncentrerad syrgas, tänder sig, och vissa ämnen finna för sin förbränning ej nog syre i luften. Sålunda kunna de vanliga metallerna, som vi kalla obrännbara, emedan oxideringen försiggår långsamt och utan värme- eller ljusfenomen, i koncentrerad syrgas förbrinna under stark ljus- och värmeutveckling.

Att ökad hastighet av luften i allmänhet befördrar eldens intensitet är välbekant. Man blåser på en rykande brasa för att få den att flammas upp eller brinna ut fortare, liksom man tillför en lysgasläga pressluft eller komprimerat rent syre (syrgas) för att få högre temperatur (men det åtgår givetvis mera gas pr tidsenhet). Man tillför alltså även här mera syre.

Men å andra sidan kan en stark luftström åstadkomma raka motsatsen. Den kalla luften uppvärms av glöden eller, omvänt uttryckt, kylar ned densamma och sänker

därigenom stundom temperaturen under flampunkten. Detta är en av anledningarna till, att ett ljus slocknar, när man blåser på det.

Är den tillförda syrgasen eller luftströmmen varm, minskas givetvis avkylningen och förbränningen blir hastigare (jämför förvärmare å en explosionsmotor).

Energiomvandling.

Det är redan omnämnt, att vid förbränning de däri deltagande parterna (syre och ett brännbart ämne) förändras till andra ämnen, vilka icke ha samma egenskaper som de ursprungliga. Redan på ett tidigt stadium av uppvärmningen före förbränningens inträdande iakttages, hur ett flytande ämne övergår i gasform, och ett fast antingen först till flytande och därefter i gasform eller också direkt i dylik. Detta skedde genom värmetillförsel utifrån. Men sedan ämnet väl börjat brinna erfordras ingen dylik främmande värmekälla, utan det alstras vid själva förbränningsprocessen värme, som icke blott räcker till att underhålla en fortsatt brand, utan dessutom ger ett överskott, tillräckligt att stundom sätta andra ämnen i brand. Denna värmealstring beror på den energiomvandling, som äger rum vid förbränningen.

Energi betyder kraft och förekommer i naturen i olika former. Den kan omvandlas från en form till en annan, men kan aldrig förstöras. Energin kan vara bunden (kemiskt), den kan uppträda i form av värme, ljus, rörelse (arbete) och elektrisk energi.

I alla organiska (brännbara) ämnen finnes lagrad, bunden (kemisk) energi. Det är solenergi (alltså värme), som bundits i växter. Vid ämnens förbränning frigöres energien och omvandlas i andra former. I första hand bildas värme (med ljusfenomen) och i andra hand rörelseenergi, vilka for-

mer för oss ha det största intresset.

Hur mycket värme som frigöres, beror på hur stor mängd energi, som *pr viktsenhet* finnes lagrad i ämnet, olika hos olika ämnen (antracit ger mera värme än vanliga stenkol, dessa mera än ved o. s. v.). Man talar om ett ämnes *värmevärde*. Frigjort värme *pr tidsenhet* beror även på förbränningens intensitet.

Eldens spridning.

Det frigjorda värmets åtgår delvis till att uppvärma det brinnande ämnet, så att nya, antändbara gaser kunna bildas. Men i regel bildas mera värme, än som åtgår härtill, och det är detta värme, som åstadkommer eldens spridning. Värmet strävar nämligen att utbreda sig såväl inom ämnet som till omgivningen.

Detta kan ske på flera sätt. Värmet kan överföras genom *ledning* inom ämnet själv samt till i beröring med detsamma varande andra ämnen (kontaktverkan). Graden av denna värmespridning hos fasta kroppar beror på dess olika värmeledningsförmåga. Störst är denna hos metallerna. Hos vätskor är den betydligt mindre (utom hos kvicksilver, som ju är en metall). Ännu lägre är värmeledningsförmågan hos gaser. Hos såväl vätskor som gaser sker för övrigt värmeutbredningen i regel mera genom partiklarnas rörelse (strömning) än genom egentlig ledning. (Jämför vattens uppvärmning i en kastrull.) Porösa ämnen äro dåliga värmeledare, emedan de innehålla luft, som ej kan cirkulera. (Skummets användning såsom brandsegel bygger bl. a. på detta förhållande.)

Värmeutbredningen kan vidare åstadkommas genom *strålning*. Den sker rätlinjigt och utan att mellanliggande genomskinliga medier (luft, glas) uppvärmas, (så vida

icke ogenomskinliga partiklar förekomma i mediet, exempelvis damm) och således utan att dessa absorbera värme. (Jämför skillnaden på värme i solgasset och skuggan; det är ej luften, som är varm.) Då vid strålning värmets med ökat avstånd fördelas på allt större ytor, avtar givetvis verkan *pr ytenhet*, och detta sker fortare än avståndet ökas (är omvänt proportionellt mot kvadraten på avståndet). Men man må icke underskatta faran för antändning genom strålningsvärme. Tvärtom är detta det vanligaste sättet för eldens utbredning från en med låga skeende förbränning, och den kan äga rum på långa avstånd. Sålunda omtalas (Feuerpolizei) hur strålvärme på 12 m. avstånd smält ned en takränna av zink, som har en smältpunkt av 419°, och vid en stor eldsvåda i Göteborg 1925 var värmestrålningen tvärs över Göta älv (c:a 600 m.) så stark, att den var besvärande för åskådarna.

Värmets överföring medelst strålning sker *oberoende* av, om det genomstrålade mediet är i rörelse liksom av dess temperatur. Utstrålningen verkar alltså lika kraftigt mot vindriktningen, som med densamma. Är däremot det bestrålade föremålet direkt utsatt för en luftström, och särskilt en kall sådan, nedkyles det givetvis härav, ävensom genom eventuell avdunstning (om föremålet innehåller fuktighet eller genom besprutning tillföres sådan), vilket ytterligare sänker temperaturen i föremålet. (Jämför vattnets kylande förmåga vid *ångbildning*.)

(Forts.)

Bilaga.

Med detta nr följer en bilaga till kåreerna från Firma Uno Andersson. Prospektet handlar om Beredningsproppen "Fix".

Brandväsendets ordnande i Ludvika under luftskyddstillstånd.

I denna tidskrift har tidigare lämnats redogörelser för brandväsendets ordnande i Göteborg, Hälsingborg och Karlstad under luftskyddstillstånd. Det har varit av synnerligen stort intresse att taga del av dessa redogörelser, vilka vittnar om, att varje plats har sina speciella problem att taga hänsyn till. Men även vid landets småstäder har det rört sig, och det kanske kan vara av intresse för denna tidnings läsare att taga del av luftskyddsförberedelserna vid en mindre kår, i fredstid organiserad som borgarbrandkår. Låt oss titta på hur Ludvika har ordnat denna sak!

Brandkåren i fredstid.

Under fredsförhållanden består brandkåren av brandchef, v. brandchef — brandmästare, 2 brandförmän, chefsmaskinist samt 18 brandmän, av vilka 6 äro utbildade maskinister. Den enda heltidsanställda tjänstemannen är brandmästaren—v. brandchefen, i övrigt är kåren organiserad som borgarbrandkår.

Ludvika brandkårs reservkår är ASEAs brandkår, vilken består av 37 man inklusive befäl. Även vid denna kår finnes heltidsanställd brandmästare.

Brandkårens luftskyddsplan.

Manskap förstärkning.

Tidigare än kriget bröt i september 1939 låg luftskyddsplanerna genomarbetade och klara hos Luftskyddschefen. I första hand syftade dessa på en försvarslig man-

skapsförstärkning och brandmaterialökning. Vid en granskning av personalliggaren i brandkåren visade det sig att omkring 50 % av brandmännen kunde vid en eventuell mobilisering inkallas. För att säkerställa personalbehovet under en mobilisering samt för att förstärka kåren vid en decentralisering måste alltså nytt folk utbildas. Ett 20-tal män i åldern 45—60 år, en del hade tidigare tillhört brandkåren, organiserades som reservstyrka och har övats kontinuerligt. Dessutom uppsattes en pojkbbrandkår på 20 pojkar, vilka med liv och lust gått in för sin uppgift. Reservstyrkan har erhållit timpenning för varje övning, 2:—kr., pojkbbrandkåren har av Stadsfullmäktige erhållit en gratifikation på 450:—kr., vilken så fördelats, att varje pojke fått 25:—kr. vardera. Enbart med pojkbbrandkåren hölls under 1940 ett 30-tal övningar, omfattande c:a 70 övningstimmar. En stor del av dessa övningar gällde förutsättningsövningar på fastigheter i staden.

Även vid reservkåren, ASEA, har den ordinarie kåren utökats med en pojkbbrandkår, brandpatruller etc.

Manskapets utrustning.

Såväl Ludvika stads pojkbbrandkår som dess ovan omtalade reservstyrka äro utrustade med stålhelmar. Reservstyrkan har blå skyddsrockar under det pojkarne har vita. Klädseln är alltså ej enhetlig. En del av pojkarne, 10 st., har manskapsbälte med yxa. Samtliga i kåren disponerar gasmask.

Samtliga i ASEAs brandkår har gasmask samt stål hjälm. Den ordinarie kåren har skyddsrockar.

Material till förfogande.

I händelse av krig kommer brandkåren att decentraliseras. Luftskyddsplanen föresätter att fyra släckningsavdelningar uppsättes av Ludvika brandkår samt en hjälpenhet. Stationerna äro placerade med hänsyn till brandrisker och andra faktorer. Samtliga släckningsavdelningar förfogar över pumpverk, brandautomobiler, stegmaterial samt gasskyddsutrustning. Hjälpenheten förfogar över cykelkärria samt material för anslutning till brandpost. Den sammanlagda pumpkapaciteten utgör 4500 min/lit vid 9 kgs pumptryck. Dessutom tillkommer ASEAs pumpar och bilar. Åtgärder i decentraliserings-syfte har även här vidtagits. Skyddsrum finnes för personalen vid samtliga stationsplatser. Personalen på respektive stationer kommer att utgöras av viss del av borgarbrandkåren, viss del av reservstyrkan och pojkkåren. Kvinnlig personal är uttagen till telefonposter å respektive stationer.

Brandmaterielens fördelning på respektive stationer.

Fullständig plan på brandmaterielens fördelning å respektive stationer har uppgjorts. En mek. steg om 21 meter av typ Wibe har inköpts, ävenså en 12 meters utskjutsstege av samma fabrikat. Tidigare förfogar kåren över en 16 meters mek. steg av Sundsvallstyp, transportabel som släpvagn samt en utskjutsstege av wibetyp. Samtliga släckningsavdelningar förfogar över en sats skarvstegar. Stegmaterialet i staden å fastigheterna är i övrigt mycket gott — samtliga fastigheter förfogar över

egna stegar, till övervägande del fasta. Brandkåren förfogar över tillsammans 2400 m. slang, varav 400 m. nyanskaffats. Slangen har fördelats å respektive avdelningar med hänsyn till släckningsområdets vattenförhållanden samt släckningsobjekt. All slang förvaras å rullar av standardstorlek för att möjliggöra snabb anpassning å fordonen efter behov. Avsikten är att den ena avdelningen skall kunna hjälpa den andra med slang om så skulle erfordras.

Två smalslangar har anskaffats för användning dels som tappkransslang, dels för anslutning till Mohlinstrålrören. I detta sammanhang bör påpekas, att gängstigningen å minsta trappen å trappmunstycken ej är lika med anslutningsgången för smalslang å Mohlinstrålrören. Förhållandet blir nu att samma smalslang ej kan utnyttjas till strålrör av både Mohlin- och trappmunstyckstypen, såvida icke en övergångskoppling anskaffas. Våra brandredskapsfirmor uppmärksammas härmed på denna detalj!

Samtliga avdelningar förfogar över syrgasapparater samt CO-filter, vilket möjliggjorts genom nyinköp. Största avdelningen förfogar över ett amerikanskt sprängsegl, två avdelningar förfogar över livräddningslina om 30 m., övriga avdelningar förfogar över smärre livräddningslinor. Sjukvårdslådor finnes till samtliga avdelningar. För skogseldsläckning har nyinköpts gjorts av div. material, såsom yxor, säger m. m. För behov vintertid förfogar samtliga avdelningar över isborrar samt isbillar. Slangbryggor har förfärdigats till samtliga släckningsavdelningar. Samtliga brandmän i ordinarie kåren har manskapslina samt gasmask med det omdebatterade F-filtret förutom stridsgasmask. Beträffande bensin och olja till avdelningarna finnes detta till viss del lagrat.

Industribrandskyddet.

Vid industrierna har omfattande material inköpts samt brandkåror upprättats. Sammanlagda pumpkapaciteten är omkring 7000 min/lit vid 9 kg:s pumptryck och slanglängden omkring 5000 m. I denna siffra är icke de fasta pumparnas kapacitet inräknad. Stadens brandkår och industrierna förfogar således tillsammans över en sammanlagd pumpkapacitet av 11,500 min/lit samt 7,400 m. 63 mm.-slang. Dessutom har brandkår upprättats vid privat företag där material endast finnes för anslutning till brandpostnätet. Tre industrier förfogar jämväl över brandbilar, varav två har lastbilar som apperats.

Industriens män har allmänt i vår stad ställt sig mycket förstående till allt vad som rör brandskydd.

Vattenförhållanden.

Brandposternas antal uppgår till 122 st., dessutom tillkommer ett antal privata. För att säkerställa vattenbehovet i händelse av skador på brandpostnätet har ett antal bryggor för sprutorna iordningställt på lämpliga platser. Resp. industrier har jämväl ordnat med uppställningsplatser för sina sprutor. Under järnvägslinjerna har på ett antal platser rör nedlagts under spåren för framdragning av slang. Dessa rör äro till en del försedda med 63 mm normalkoppling.

Hemskydds- och blockverksamheten.

I utbildningsprogrammet för såväl hemskyddspatrullerna som blockpersonalen har ingått träning i framdragning av slang såväl över stege som i trappor, synnerlig vikt har också lagts på utbildningen

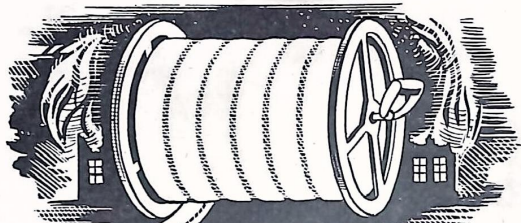
beträffande återställningen av materialen. Sålunda har varje hemskydd fått instruktioner om tömning samt hoprullning av slang jämte förfaringssättet för torkning. Då hemskyddet kan antagas bli brandkåren till stor hjälp i händelse av personalbrist etc., har ansetts lämpligt att lägga stor vikt vid dessa moment. Hemskydden har i sina övningsuppgifter bl. a. haft till uppgift att taga reda på samtliga brandposter inom respektive hemskydd, att orientera på vindarna i fastigheterna samt att noga känna till alla skyddsrum. Rsspaltsernas belägenhet vet varje person inom hemskyddsorganisationen, liksom brandstationernas läge, sjukvårdsplatserna samt saneringsplatserna m. m. Hemskyddsområdet är, som av ovan framgått, indelat i block. Någon grövre material förfogar icke blocken själva över, blockledarens uppgift blir mer att samordna hemskyddspersonalen till insatser med tillgängliga lätta redskap. I händelse tyngre släckningsredskap behöves får brandavdelning tillkallas och hemskyddspersonalen under blockledaren biträda.

Övningar avslöjar bristerna.

Genom att Ludvika har en energisk luftskyddschef har också många övningar hållits. Brandkårens avdelningar har övat flitigast. Övningarna avslöjar bristerna, men de hålla också intresset bland brandmännen ständigt på toppunkten. Söndagen den 18 maj hölls en totalövning, varvid samtliga brandavdelningar, block och hemskydd medverkade. Även vid industriernas kårer hölls övningar. Övningarna förlöpte enligt experterna utan anmärkningar.

Erik Lundin.

SOM ETT LED I LANDETS BEREDSKAP

ha vi successivt ökat tillverkningen av

BRANDSLANGAR

till sådana kvantiteter, att vi nu äro i stånd att helt tillgodose det behov, som luftskyddet kräver. Produktionsökningen har skett i samförstånd med luftskyddsmyndigheterna. Trots alla svårigheter ifråga om råvarutillförseln tillverka vi en god brandslang — den bästa som står att uppbbringa.

Jonserseds

ÖVER 80 ÅRS ERFARENHET —
ALLTJÄMT OÖVERTRÄFFADE

RIKSFÖRBUNDET.

Protokoll fört vid ordinarie årsmöte med medlemmar av Svenska Brandkärernas Riksförbund i Borås den 14 juni 1941.

Närvarande: Av Centralstyrelsen ordföranden landshövding B. Hammarskjöld, ledamöterna A. E. Rodhe, G. Bylund, R. Stridbeck och A. Hæggström samt suppleantan P. Maritz. Av brandkonsulenterna 20 st. Ombud för länsförbund och brandkårer. Dessutom representanter för anslagsgivande försäkringsbolag. Mötets offentliga del, som var gemensam med Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandbefälsföreningen, bevistades dessutom av landshövding von Sneidern, borgmästare Skoog jämte ett flertal representanter för Borås stad och industrier, representanten för Brandskyddsföreningen i Finland, ingenjör Stenholm, Statens luftskyddsinspektör Jonsson, R. L. S. F:s sekreterare major Löfgren m. fl. Sammanlagt omkring 250 personer.

§ 1.

Utsågos herrar G. Bylund och E. Lindbohm att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

§ 2.

Centralstyrelsens redogörelse över verksamheten 1940 hade varit införd i tidskriften, varför ansågs obehövt att uppläsa densamma. Redogörelsen lades med godkännande till handlingarna.

§ 3.

Revisionsberättelse för kalenderåret 1940 lästes och lades till handlingarna. Ansvarsfrihet beviljades styrelsen.

§ 4.

Såsom styrelseledamöter omvaldes herrar G. Bylund och A. Hæggström och nyvaldes efter direktör N. Nordengren, som avlidit, major E. Lindbohm. Till suppleanter omvaldes herrar H. Forssman och N. Almér.

§ 5.

Såsom revisorer omvaldes herrar K. H. Modén och C. L. Sabelström samt revisorssuppleanterna herrar G. Rudling och G. Hedman.

§ 6.

Medlemsavgiften fem kronor för enskild medlem och tio kronor för brandkår och kommun skulle bibehållas.

§ 7.

Landshövding v. Sneidern framförde en anhållan till Centralsty-

relsen att styrelsen måtte underhandla med riksbolagen för att utverka ett direkt understöd från dessa till respektive länsförbund.

§ 8.

Vid mötets officiella del — gemensam med Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandbefälsföreningen — hälsade landshövding von Sneidern mötesdeltagarna välkomna till Älvsborgs län och uttalade sin glädje över att årsmötena förlagts till Borås, varefter borgmästare Skoog hälsade deltagarna välkomna till Borås och å stadens vägnar inbjöd samtliga mötesdeltagare till lunch. Borgmästaren uttalade även sin och stadens glädje över att Borås erhållit sin praktiga nya brandstation.

§ 9.

Direktör Ulmgren hälsade därefter å de tre föreningarnas vägnar gästerna välkomna och lämnade en redogörelse för aktuella brandskyddsfrågor ävensom viktigare arbetsresultat av Svenska Brandskyddsföreningens verksamhet under år 1940.

§ 10.

Ordföranden i Svenska Brandkårens Riksförbund, landshövding Bo Hammarskjöld, framförde mötesdeltagarnas tack för hälsningarna från Älvsborgs län och Borås stad samt framhöll, att ett stort antal representanter för Älvsborgs läns brandkårsförbund voro närvarande. Landshövdingen lämnade därefter en redogörelse för Riksförbundets utveckling under det gångna verksamhetsåret.

§ 11.

Civilingenjör Chr. Möller höll föredrag över ämnet "Erfarenheter rörande brandtjänsten i Tyskland under krigstillstånd".

De närvarandes tack till före-

dragshållaren framfördes av landshövding Hammarskjöld.

§ 12.

Efter lunchpaus höll civilingenjör B. Gyllenhammar och överingenjör A. Engblom föredrag över ämnet "Brandskyddet inom textilindustrien".

Föredragshållarna avtackades av direktör Ulmgren.

§ 13.

Brandchef N. Grönvall och major E. Lindbohm höllo föredrag över ämnet "Samarbete mellan brandbefäl och brandingenjörer vid industribesiktningar".

Föredragshållarna avtackades av landshövding Rodhe.

§ 14.

En ny skogseldsläckningsfilm visades av överstelöjtnant R. Stridbeck, varefter Borås nya brandstation demonstrerades av brandchef P. Lundgren.

Justerat: In fidem:

Bo Hammarskjöld. Erik Gillner.
G. Bylund.
E. Lindbohm.

HALLSTRÖMS

Brandredskapsagentur
(Brandlöjtnant Aug. Hallströms f. d. agentur)

Malmö Rikstel. 27993

Firma i brandredskap, alla slag, såsom:

Eldsläckningsapparater

Manskapsutrustningar

Stål- och fiberhjälm

Slang med armatur

Alarmpapparater

Motorsprutor

Brandsegel

Gasmasker

Stegar

m. m.

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN.

Dalarnas brandkårsförbund.

Brandkonsulent: Brandchef *J. And. Carlson*. Exp.: Turisthemmet, Leksand. Tel. 29.

Berättelse över verksamhetsåret 1940.

Styrelsen för Dalarnas Brandkårsförbund får härmed avgiva följande berättelse över förbundets verksamhet under år 1940.

Verksamheten i allmänhet.

Det av brandkårsförbundet under år 1940 — förbundets 17:de verksamhetsår — utförda arbetet kan sägas hava berett brandväsendet inom länet en god utveckling. Icke blott antalet till brandkårsförbundet anslutna brandkårer har ökat, utan brandkårer hava även tillkommit på orter, där intet brandvärn förut funnits. Årets arbete har resulterat i att samtliga kommuner inom länet nu ha brandkår och många av dessa ha flera.

En pådrivande orsak har givetvis varit de oroliga tiderna. Så gott som samtliga brandkårer ha förstärkt sin försvarsberedskap, i all synnerhet genom anskaffande av motorsprutor, brandbilar och brandslang.

Under året ha anskaffats, dels direkt från firmor, dels genom Luftskyddsinspektionen, 47 motorsprutor och 17 brandbilar samt ansevärliga mängder brandslang.

Av förbundets 94 brandkårer hava ej mindre än 87 st. erhållit besök av konsulenten för övningar och instruktion.

Förbundet har vidare bistått en hel del brandkårer och kommuner med ritningar och förslag till

branddammar samt råd och upplysningar beträffande brandkårsangelägenheter.

Föreläsningar.

Vid följande skolor ha föreläsningar hållits om det förebyggande brandskyddet och om luftskyddet: Leksands Samrealskola samt Folkhögskolorna i Mora, Fornby och Sjövik.

Brandkonsulenten har dessutom hållit luftskydds föredrag på följande platser: Leksand, Horndal, Orsa, Långshyttan, Vansbro, Boda, Rättvik, Krylbo, Älvdalen, Idre, Särna och Malung samt medverkat vid kurser för luftskyddsfogdar i Leksand, Rättvik, Mora, Orsa, Älvdalen, Ludvika, Hedemora Avesta, Borlänge och Falun.

Förslag till brandväsendets ordnande ha upprättats för Björbo Spisbrödsfabrik, Ornäs, Ludvika kommun, Vämhus, Sörsjön, Lagnäs och Silvberg.

Årsmötet.

Förbundets årsmöte hölls i Borlänge den 1 juni med samling i Domnarvets kommunalhus. Ordföranden i Borlänge-Domnarvets kommunalförbund för brandskydd, ingenjör A. Pershagen, hälsade mötesdeltagarna välkomna, varefter förbundets vice ordförande, direktör Per Marits, tackade för väl-

komsthälsningen samt framförde en hälsning från landshövdingen, som på grund av annat uppdrag var förhindrad närvara, samtidigt uttalande sin glädje över att så många infunnit sig till årsmötet och hälsade samtliga välkomna.

Vid årsmötet voro 32 brandkärer representerade med ett 60-tal deltagare. Dessutom närvaro representanter för Borlänge och Domnarvets kommunala förvaltning, brandstyrelsen, brandkonsulenten i Uppland kapten F. W. Kyberg samt dagens föredragshållare, kapten Torsten Mohlin, Stockholm.

Efter årsmötet höll brandkonsulenten ett anförande, betonande vikten av att alla under nuvarande oroliga tider ha sitt brandskydd så väl ordnat som vederbörandes ekonomi tillåter. I samband härmed erinrades om att staten lämnar sprutor gratis till skattetyngda kommuner som erhålla bidrag av skatteutjämningsmedel samt lämnar bidrag till övriga med det belopp som överstiger 5 öre per bevilningskrona. Samtidigt framhölls vikten av uppsättande av reservbrandkärer, uttagna bland icke mobiliseringspliktiga män i ålder 16—20 eller 46—60 år.

Styrelsen.

Förbundets styrelse utgöres av landshövding Bernhard Eriksson, ordförande, direktör Per Marits, vice ordförande, brandkonsulent J. And. Carlson, kassör och sekreterare, byggmästare Carl Olsson, direktör Ingel Hellberg, direktör Gunnar Gröndal samt brandchef Erik Ohlsén, med ingenjör Dick Bergqvist, disponent Ruben Lövgren, ingenjör Arne Norelius och brandchef Arvid Isaksson som suppleanter.

Revisorer.

Förbundets revisorer äro bankkamrer M. J. Norlin och landsfiskal Waldemar Jansson med f. d.

fanjunkare And. Elg och stationsinspektör Karl Lundahl som suppleanter.

Under året hava 5 nya kårer bildats och anslutit sig till förbundet.

Brandkärernas antal är vid årets slut 99.

Styrelsen får samtidigt uttala sin tillfredsställelse över det stora intresse, som allt fortfarande är rådande på brandskyddsområdet.

Slutligen framföres till Dalarnas Nya och Kopparbergs Läns brandstodsbolag förbundets tacksamhet för deras bidrag, förutan vilka förbundet ej kunnat bedriva sin verksamhet i så stor utsträckning.

Falun den 20 mars 1941.

BERNH. ERIKSON.

Ordförande.

J. And. Carlson.

Sekreterare.

Undertecknade, utsedda att revidera Dalarnas Brandkårsförbunds räkenskaper för år 1940, få efter verkställt uppdrag härmed avgiva följande

Revisionsberättelse.

Inkomster:

Behålln. fr. föreg. år ..	578:03
Ansl. fr. Dalarnas Nya Brandstodsbolag	2,675:—
Ansl. fr. Kopparbergs läns Brandstodsbolag	1,350:—
Ränta å Sv. Handelsb. . .	3:15
Ränta å Leksands sparb. .	43:26
Årsavg. fr. 94 brandkärer	1,410:—
	<u>Kronor 6,059:44</u>

Utgifter:

Löner, arvoden och rese- ersättningar	4,100:59
Skrivmaterial, trycksaker, porto och telefon	209:75
Diverse omkostnader ..	673:90
Svenska Brandkärernas Riksförbund	940:—
	<u>Kronor 5,924:24</u>

Behållning vid årets slut:

Innestående å Sv.	
Handelsbanken	15:92
Innestående å	
Leksands sparb.	58:08
Innest. å postgiro	61:20
	<u>135:20</u>
	Kronor 6,059:44

Räkenskaperna äro förda med synnerlig ordning och reda och försedda med vederbörliga verifi-

kationer. Särskilt må omnämnas att de av brandkonsulenten företagna tjänsteresorna äro väl planlagda och kostnaderna för desamma små i förhållande till de arbeten, som utförts. Med anledning av vad som vid revisionen förekommit, få vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet.

Leksand den 5 febr. 1941.

Valdemar Jansson. M. J. Norlin.

Kronobergs läns Brandkärsförbund.

Brandkonsulent: Brandchefen H. Forssman, Växjö. Exp.: Brandstationen. Tel. 2817.

Redogörelse över verksamheten under år 1940.

Styrelsen för Kronobergs läns Brandkärsförbund får härmed avgiva berättelse över förbundets verksamhet under år 1940.

Styrelsen består av följande ledamöter: Landshövding A. Beskow, ordf., överstelöjtnant H. Forssman, v. ordf., f. riksdagsman P. M. Ohlsson, representant för Kronobergs läns Brandstodsbolag, bruksägare I. Ekströmer, ingenjör Sew. Berg, verkmästare G. Lundgren och brandchef J. A. Ståhl.

Suppleanter äro: Folkskollärare B. Blomqvist, nämndeman A. Jonasson, riksdagsman J. G. Svensson, representant för Kronobergs läns Brandstodsbolag, och brandchef F. Kronström.

Revisorer äro: Grosshandlaren Sigfr. Persson och ingenjör E. Frieman.

Som förbundets sekreterare och kassaförvaltare har vice brandchef T. Gussing tjänstgjort.

Verksamheten.

Vid årsskiftet voro 43 brandkärer anslutna till förbundet.

Brandchefen i Växjö, överstelöjtnant H. Forssman, har under året fungerat såsom konsulent och har i denna egenskap besökt följande brandkärer: Gransholm, Braås, Konga, Åseda, Lenhovda, Norrhult, Kosta, S:t Sigfrid, Alvesta, Lugnet, Lessebo, Målerås, Åby, Vislanda, Älmhult, Diö, Gemla fabriker, Älgult, Hovmantorp, Ljuntorp, Markaryd, Timsfors, Ljungby, Lagan, Tingsryd, Eteryda, Öjaby, S. Sandsjö, Ingelstad, Kosta och Strömsnäsbruk.

Vid brandkonsulentens besök hava i regel övningar ägt rum, varjämte föredrag och instruktion hållits angående förfarandet vid brandsläckning och övningar samt om materielen skötsel och andra frågor, som för brandskyddet äro av intresse. I stor utsträckning hava brandkärerna begärt råd och upplysningar angående anskaffning och underhåll av brandmateriel, anordnande av vattentillgång för brandsläckning, alarmeringsanordningar samt andra till brandväsendet hörande ärenden.

Befattning som brandman

vid Växjö stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig.

Tjänsten tillträdes den 1 oktober 1941. Begynnelselön 2,646 kronor, slutlön 3,294 kronor. Beklädnadsersättning 250 kronor. Därjämte utgår för närvarande rörligt lönetillägg med 15 % och kristillägg med 8 %.

Befattningshavaren är skyldig att underkasta sig bestämmelserna i gällande brandordning samt tjänstgörings-, avlönings- och pensionsreglementen med de ändringar som i vederbörlig ordning kunna bliva bestämda. Han skall bebo anvisad tjänstebostad mot erläggande av därför fastställd hyra. Sökanden skall vara fullt utbildad bilreparatör.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, adresserad till brandstationen, Växjö, jämte övriga kompetensen styrkande handlingar samt uppgift angående fullgjord värnplikt skall vara brandstyrelsen tillhanda senast den 1 september 1941. Läkarbetyg lämnas på anmodan.

Växjö den 6 augusti 1941.

BRANDSTYRELSEN.

Utbildningskurs för brandbefäl

var den 3 och 4 juni anordnad i Växjö. Kursen, som var förlagd till Växjö brandstation, leddes av brandchefen med biträde av t. f. vice brandchefen och personal ur yrkesbrandkåren. Deltagarnas antal var 32 från 23 olika brandkårer.

Dagordningen upptog följande för måndagen den 3 juni:

Instruktionsövningar. Eldsläckningslära, föredrag. Brandmaterielens skötsel och vård. Instruktionsövningar. Luftskyddstjänst. Uppvisning av Växjö brandkår enligt luftskyddsorganisationen.

Tisdagen den 4 juni inleddes med: Praktiska övningar. Aktuella brandskyddsfrågor, föredrag av sekreteraren i Svenska Brandkårernas Riksförbund, kapten E. Gillner. Demonstration av skyddsrum.

Samtliga kursdeltagare visade stort intresse och tillgodogjorde sig väl utbildningen i den mån, den korta tiden det tillät.

Den omfattande verksamhet, som sedan förbundets tillkomst pågått för att förbättra brandkårernas organisation, utrustning och utbildning, har under året visat ytterligare framsteg. Sälunda äro 42 brandkårer för närvarande utrustade med motorsprutor samt 18 med brandbilar. Brandkårernas släckningsarbete på brandplatserna utföres i regel på ett förtjänstfullt sätt, varigenom stora ekonomiska värden varje år räddas.

Brandkårsförbundets årsmöte,

som var förlagt till Växjö i avslutning till årets brandbefälkurs, leddes av förbundets ordförande landshövding A. Beskow. Därvid

höll brandkaptenen vid Stockholms brandkår T. Mohlin föredrag angående "Erfarenheter från svenska frivilliga brandkårens verksamhet under kriget i Finland". Därefter visades en brandkårsfilm.

nat fullföljas huvudsakligen tack vare det ärliga anslag, som beviljas av Kronobergs läns Brandstodsbolag, samt de bidrag, som erhållits från Svenska Brandkårerens Riksförbund.

Förbundets ekonomiska ställning.

Förbundets verksamhet har kun-

Den ekonomiska ställningen framgår av nedanstående

Sammandrag av räkenskaperna för år 1940.

Inkomster:		Utgifter:	
Behålln. från år 1939 ..	1,295:11	Konsulentarvode	430:—
Kronobergs läns Brandstodsbolag (årsbidrag)	1,000:—	Sekr.-arvode ..	50:—
Svenska Brandkårerens Riksförbund (bidrag till kurs)	300:—	Konsulentverksamheten	865:25
Sockenbolag (årsbidrag)	25:—	Skrivmateriel, telefonsamtal ..	109:65
Årsavgifter från 43 brandkårer	430:—	Brandbefälskurs	414:65
Ränta för år 1940.....	56:27	Resebidrag t. deltagare i brandbefälskurs ..	345:—
		Behållning till år 1941..	866:83
		<hr/>	
Summa kronor	3,106:38	Summa kronor	3,106:38

Växjö den 30 april 1941.

A. BESKOW.

/ Tage Gussing.

Göteborgs och Bohus läns brandkårsförbund.

Brandkonsulenter: v. Brandchef N. Grönvall och Brandkapten C. Bergström.

Exp.: Huvudbrandstationen, Göteborg.

Telefon 29.

Styrelseberättelse för år 1940.

Till förbundet voro den 31 december 1940 anslutna 53 brandkårer. Elva försäkringsinrättningar understödde genom anslag förbundets verksamhet.

Sedan år 1939 ha sålunda tillkommit 5 brandkårer och en försäkringsinrättning.

Förbundets styrelse.

Förbundets styrelse har under året utgjorts av: Landshövding Malte Jacobsson, ordf., vald t. o. m. årsmötet 1941, brandchef Eric Nicander, v. ordf., vald t. o. m. 1943, brandchef Nils Grönvall, sekr. och kassaförvaltare vald t. o. m.

1941, v. brandchef P. A. Pettersson vald t. o. m. 1941, brandchef Aron Löfgren vald t. o. m. 1943, konsul W. Thorburn vald t. o. m. 1943, brandchef J. Olofsson vald t. o. m. 1942, brandchef B. Grauers vald t. o. m. 1942.

Styrelsesuppleanter ha varit: Brandchef F. Tallberg vald t. o. m. 1941, brandchef D. Kristiansson vald t. o. m. 1942, brandchef E. Thorsenius vald t. o. m. 1943, brandkapten C. Bergström vald t. o. m. 1942.

Instruktionskurs och årsmöte.

Under dagarna 17—19 juni avhölls en instruktionskurs med sammanlagt 73 deltagare, varav 46 från till förbundet anslutna kårer. Återstoden utgjordes av motorsprutskötare och brandchefer från industriföretagens luftskyddsbered-

skap. Kursen, som omfattades med mycket stort intresse av deltagarna, var lagd helt efter praktiska linjer och endast ett fåtal föreläsningar förekom.

Förbundets årsmöte avhölls den 19 juni i samband med kursens avslutning.

Konsulentverksamheten.

Såsom konsulenter ha verkat, v. brandchef Nils Grönvall, brandkapten Curt Bergström och brandchef John Carlström.

På grund av, att en av konsulenterna större delen av året varit inkallad till militärtjänst och de båda övriga av den viktigaste arbetstiden — sommaren — varit bundna på grund av luftskyddsberedskapen ha antalet konsulentresor varit förhållandevis ringa. Endast 20 anslutna brandkårer ha så-

Brandstegar,

s. k skarvstegar

För yrkesbrandkårer

252 cm. med 7 steg.... kr. 20:—

274 " " 8 " " 21:—

För fastigheter

280 cm. med 7 steg.... kr. 13: 70

315 " " 8 " " 19:—

365 " " 9 " " 21:—

fritt Borås. Tillverkas och försäljas av

Brandförman S. BOLANDER

Allégatan 21, BORÅS. — Telefon 12746

Ombud antagas.

Mössmärken

Gradbeteckningar

Armbindlar

Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mästersamuelsgatan 67

STOCKHOLM

BRANDREDSKAP

Brandkärsutrustningar

Luftskyddsmateriel

ODENIUS

AKTIEBOLAG

Tel. 13 15 96

Göteborg

Tel. 13 69 35

Ombud antagas.

lunda kunnat besökas. Vid fem resor har en av konsulenterna arbetat för tillkomsten av nya brandkärer med mycket gott resultat. Förutom de redan redovisade 5 nya brandkärerna äro vid årsskiftet ytterligare 10—12 kärer färdigorganiserade.

Konsulentarbetet har på en punkt varit av betydligt större omfattning än eljest. I samband med den politiska situationen ha många kärer väsentligt ökat sin redskapspark. Detta har i regel föregåtts av konferenser per telefon eller korrespondens med konsulenterna. Särskilt korrespondensen har därför varit mycket omfattande, även beroende därpå att de statliga myndigheterna i samband med brandförsvarets stärkande inhämtat en mängd upplysningar och förslag från konsulenterna.

Brandkärerna.

Brandkärernas redskapspark har genomgående förstärkts, i många fall avsevärt.

Av rapporten kan utläsas att brandcheferna i regel väl sört för utbildning av reservpersonal i händelse av krig.

Ett stort antal eldsvådor ha på ett förtjänstfullt sätt släckts av kärerna.

Förbundets ekonomi.

Förbundets inkomster och utgifter balansera på en summa av kr. 2,764:15 med en behållning till 1941 på kr. 788:46.

Förbundet har inga skulder.

Sammanfattning.

Den över hela landet alltjämt pågående förstärkningen av brandväsendet har medfört, att ett mycket stort utbildningsbehov av brandchefer och personal föreligger. På detta område har förbundet en betydelsefullare uppgift än tidigare att fylla.

I fortsättningen gäller det att upprätthålla det livliga intresse för brandförsvaret, som de oroliga tiderna framtungit. Detta kommer måhända att bli brandkårsförbundets viktigaste uppgift under kommande år.

Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund har slutligen en stor uppgift att fylla såsom sammanhållande organ för länets brandkärer och såsom ett medel till kampanalen emellan.

ratligt umgänge brandkärspersonal i maj 1941.

MALTE JACOBSSON.

/ Nils Grönvall.

Undertecknade, av Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund utsedda revisorer för granskning av 1940 års förvaltning, får härmed efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

Inkomster och utgifter ha balanserat på kr. 2,764:15 med en behållning till 1941 på kr. 788:46. Förbundet hade den 31 dec. 1940 inga skulder. Inkomster och utgifter fördela sig sålunda:

Inkomster:

Kassabehålln. fr. 1939 ..	627:73
Räntor	17:42
Anslag	1,235:—
Medlemsavgifter	884:—

Kronor 2,764:15

Utgifter:

Konsulentarvode	905:15
Kurs och årsmöte	352:24
Exp.-kostnader	188:30
Medlemsavg. till Riksförbundet	530:—
Kassabehållning	788:46

Kronor 2,764:15

Inkomster och utgifter äro försedda med vederbörliga verifikationer. Kassabehållningen är insatt i Skandinaviska Kreditaktiebolaget

och saldot överensstämmer med kassabehållningen vid revisionsdagen.

Räkenskaperna äro förda med reda och ordning. Enär några anmärkningar i övrigt ej finnas mot

styrelsen, få vi tillstyrka ansvarsfrihet för styrelse och kassaförvaltare för 1940 års förvaltning.

Göteborg den 5 juni 1941.

C. W. Borg. Reimert Andersson.

NOTISER.

Brandkapten Torsten Mohlin

har utnämnts till rektor vid Statens Brandskola.

Visby stads brandväsende under år 1940.

Brandkåren har under året varit alarmerad 33 gånger, varav för brand i byggnader 29 gånger, för markbrand 3 gånger och för skogsbrand 1 gång.

Alarmeringar har skett genom telefon eller bud 32 gånger och genom brandskåp 1 gång.

Av eldsvådorna inom stadens område hava 7 varit av beskaffenhet, att slangledning från brandpost behövt användas. Brandskåpens antal äro 30 st.

Uddevalla stads brandkår 1940.

Brandkåren har under året utryckt 108 gånger, därav för eldsvådor eller tillbud därtill 33 gånger, för skogsbrand 3, gräsbrand 20, soteld 13, alarm av oförstånd 4, kontakt å brandtelegrafnätet 1, utryckning för undersökning och eftersläckning 5, flyglarm eller luftfara 6 och för arbetsutryckningar 23 gånger.

Slangledning från motorspruta

eller brandpost har kommit till användning 18 gånger och den därvid använda slanglängden utgör 2,650 m.

Larm har inkommit genom telefon 90 gånger, brandskåp 4 och genom bud 14 gånger.

Brandskåpens antal äro 38 st., varav två privata. Antalet brandposter, som under året utökats med 6, är 221 st.

Nässjö brandkår under år 1940.

Utryckningarna hava under år 1940 utgjort 49 st. enligt följande: för eldsvåda eller tillbud därtill 20 gånger, soteld 14, trängrök eller annan anledning 4, kontakt i larmledningar 5 och länsumpningar eller annan orsak 6 gånger.

Släckning har utförts med slangledningar från bilarnas pumpar 5 gånger och med slangledningar från brandpost 8 gånger, i övriga fall med assurancespruta eller kemisk eldsläckningsapparat. Den sammanlagda väglängden som tillryggalagts har utgjort 73 km. Slanglängden som vid eldsvådor använts har varit 2,075 m. Antalet brandposter var vid årets slut 197, varav 5 nya tillkommit under året. Brandskåpens antal är 30.